

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama
(IND-1/KPS/M) za 2021.**

Organizacijska jedinica: Odjel kratkoročnih poslovnih statistika industrije

Priredila: Slavica Peraić i Luka Mihelj

ožujak 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Istraživanje prikazuje mjesečno kretanje indeksa fizičkog obujma industrijske proizvodnje i važan je kratkoročni pokazatelj poslovnog ciklusa kojim se mjere mjesečni rezultati industrijskog sektora. Također prikazuje mjesečno kretanje indeksa ukupnih zaliha, broja zaposlenih osoba i proizvodnosti rada u industriji.

- Izvještajno razdoblje

Mjesec

- Pravni akti i drugi sporazumi

Pravni temelj na nacionalnoj razini jest Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.), kojim se definiraju odgovornosti za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Državni zavod za statistiku glavni je nositelj, diseminator i koordinator sustava službene statistike Republike Hrvatske. Ciljevi službene statistike definirani su Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20.). Nositelji službene statistike imaju pravo prikupljati podatke iz svih raspoloživih izvora. Koncepti i pojmovi usklađeni su s konceptima i pojmovima EU-a, a posebno sa Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća te Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1197. Statističke aktivnosti definirane su Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2021. – 2027. i Strategijom razvitka službene statistike Republike Hrvatske 2021. – 2030.

- Sustav klasifikacija

Nomenklatura industrijskih proizvoda za mjesečno istraživanje industrije, NIPUM 2021.

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Klasifikacija proizvoda po djelatnostima Republike Hrvatske, 2008. – KPD 2008. (NN, br. 108/08.)

- Statistički pojmovi i definicije

Indeks fizičkog obujma industrijske proizvodnje središnji je i ažuran pokazatelj razvoja industrijskog sektora, a izračunava se u dva koraka prema Laspeyresovoj formuli; u prvom koraku iz podataka o količinama pojedinačnih proizvoda iz NIPUM-a 2021. i odgovarajućega ponderacijskoga koeficijenta, a u drugom koraku svi se indeksi skupina i više razine ponderiraju udjelom u dodanoj vrijednosti pojedinačnih djelatnosti industrije prema razinama NKD-a 2007.

Indeksi zaliha gotovih industrijskih proizvoda pri proizvođačima jesu lančani indeksi fizičkog obujma zaliha gotovih proizvoda iz Nomenklature industrijskih proizvoda – NIPUM-a 2021., a izračunani su na temelju podataka o stanju zaliha posljednjeg dana izvještajnog mjeseca i odgovarajućega ponderacijskoga koeficijenta.

Indeksi zaposlenih osoba pokazuju dinamiku broja zaposlenih osoba u industrijskim djelatnostima poduzeća isključujući zaposlene osobe koje u istom poduzeću obavljaju neindustrijske djelatnosti. Indeks proizvodnosti rada izračunan je kao odnos indeksa fizičkog obujma industrijske proizvodnje od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca i indeksa razine broja zaposlenih osoba u industriji, također od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca. Indeks razine označuje odnos tekućeg razdoblja prema istom razdoblju prethodne godine.

- Statistička jedinica

- izvještajne jedinice: industrijska poduzeća i JVD-ovi neindustrijskih poduzeća koji se bave jednom ili više industrijskih djelatnosti

- jedinice promatranja: poduzeća i JVD-ovi

- **Statistička populacija**

Populacija se definira i kontinuirano ažurira prema Statističkome poslovnom registru (SPR-u) početkom svake godine i tijekom izvještajnog razdoblja za novonastale industrijske jedinice iz svih raspoloživih izvora. Ukupna populacija uključuje oko 22 000 industrijskih poduzeća i JVD-ova prema područjima NKD-a 2007.: B Rudarstvo i vađenje, C Prerađivačka industrija i D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, tj. odjeljcima 05 – 35 (osim skupine 35.3). Ciljana populacija industrijskih poduzeća i JVD-ova s 20 i više zaposlenih osoba (tzv. odrezani uzorak) jest 1 972 u područjima NKD-a 2007. koja su obuhvaćena istraživanjem u 2021. Obuhvat statističkih jedinica u nekim djelatnostima uključuje i industrijska poduzeća i JVD-ove s manje od 20 zaposlenih ako imaju specifičnu industrijsku proizvodnju važnu za krajnje rezultate istraživanja.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

- interni korisnici iz Državnog zavoda za statistiku: Sektor makroekonomskih statistika
- nacionalni korisnici: ministarstva i tijela državne uprave, Hrvatska narodna banka, ekonomski analitičari, ekonomski i istraživački instituti, Hrvatska gospodarska komora, druge poslovne udruge, poslovni subjekti, mediji, ali i zainteresirana javnost
- međunarodni korisnici: Europska središnja banka

1.1.1. Potrebe korisnika

Indeks industrijske proizvodnje mjeri mjesečni učinak industrije u RH. Zbog svoje periodičnosti, brze dostupnosti i detaljne raščlambe prema odjeljcima industrijskih djelatnosti, on je središnji i ažurni pokazatelj razvoja poslovanja u sektoru industrije. Nacionalni korisnici zahtijevaju detaljne podatke o kretanju industrijske proizvodnje (određenu djelatnost) i raspoložive vremenske serije za svrhu ekonomske analize, analize tržišta, praćenja i donošenja odluka u poslovanju te za potrebe istraživanja i pisanja akademskih radova (studenti).

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752> .

1.2. Potpunost

Kompilacija i diseminacija indeksa industrijske proizvodnje potpuno je usklađena s relevantnim Eurostatovim zahtjevima za kratkoročne statistike.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest: 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Istraživanje se temelji na odrezanom uzorku.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Pogreške u procjenama koje se ne mogu povezati s izborom uzroka jest neodgovor jedinice (stopa neodgovora jedinice približna je 1,1%). U tom se slučaju podaci procjenjuju, ali nemaju utjecaj na ključne rezultate.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Ciljana populacija istraživanja su sva industrijskih poduzeća i JVD-ovi s 20 i više zaposlenih osoba (tzv. odrezani uzorak) prema područjima NKD-a 2007.: B Rudarstvo i vađenje, C Prerađivačka industrija i D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (osim skupine 35.3) koja zadovoljavaju kriterij pokrivenosti od 90% bruto dodane vrijednosti za svaku industrijsku skupinu djelatnosti NKD-a 2007. (posebno male industrije, kao npr. pekare, tiskare, vinarije i drugo).

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata jest: 0,14%.

Podaci za izračun ovog pokazatelja dostupni su na kraju svake godine kada se pri sređivanju baze za novu obradu (sljedeću godinu) isključuju jedinice koje su prestale s radom ili se više ne bave industrijskom djelatnošću.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Prikupljanje podataka putem elektroničkog obrasca na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u velikoj je mjeri smanjilo mogućnost računskih pogrešaka, pogrešnih šifri i mjernih jedinica. Pri slanju obrasca ugrađena su razna upozorenja ako je vidljivo odstupanje od prethodnih mjeseci. Moguće su i pogreške koje naprave poduzeća pri unosu koje kasnije ne prolaze LRK (logičko-računsku kontrolu) te se rješavaju stupanjem u kontakt s osobom zaduženom za ispunjavanje obrasca.

2.2.4. Pogreška neodgovora

U slučaju neodgovora jedinice podaci se procjenjuju, ali nemaju utjecaj na ključne rezultate.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

															%
Neutežena stopa neodgovora: područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Prosječno
Hrvatska	Hrvatska		0,8	0,7	0,9	1,2	1,8	0,8	0,8	0,9	0,7	1,6	1,3	1,3	1,07

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

															%	
Neutežena stopa neodgovora za određene varijable: varijabla	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Prosječno
Stopa neodgovora za sve varijable	Hrvatska	Hrvatska		0,8	0,7	0,9	1,2	1,8	0,8	0,8	0,9	0,7	1,6	1,3	1,3	1,07

2.2.7. Pogreška obrade

Razvrstavanje prema klasifikaciji NKD preuzima se iz godišnjeg PRODCOM istraživanja i Statističkoga poslovnog registra (SPR-a). Početkom svake godine provjerava se usklađenost vrste proizvodnje i navedene djelatnosti NKD-a za poduzeća koja ulaze u obuhvat istraživanja te je time smanjeno netočno razvrstavanje prema klasifikaciji NKD. Za podatke je uspostavljen LRK (logičko-računska kontrola).

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Ne primjenjuje se model za računanje procjena.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Podaci se objavljuju kao konačni i zbog toga se ne mijenjaju.

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [https://dzs.gov.hr/Opća revizijska politika DZS-a](https://dzs.gov.hr/Opća_revizijska_politika_DZS-a) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Podaci se objavljuju kao konačni i zbog toga se ne revidiraju.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.4. Desezoniranje

Desezoniranje i kalendarsko prilagođavanje provedeno je metodom X13 ARIMA u novome programskom paketu JDemetra+. Pod pojmom "sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi" podrazumijeva se da su izvorni indeksi prilagođeni za sezonu i kalendarske dane, a pod pojmom "kalendarski prilagođeni indeksi" podrazumijeva se da su izvorni indeksi prilagođeni za kalendarske dane u skladu sa zahtjevima Eurostata za kratkoročne poslovne pokazatelje.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Objavljivanje podataka: T + 29 – odnosi se na dane.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pravodobnost prvih rezultata jest: T + 30 dana.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest: T + 30 dana.

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

Sva Priopćenja objavljena su na vrijeme prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest: 1.

4. Pristupačnost i jasnoća

Mjesečna Priopćenja, Statistika u nizu, godišnje Statističko izvješće Kratkoročni pokazatelji industrije – proizvodnja, proizvođačke cijene i promet industrije

Podaci su dostupni u elektroničkom obliku na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

4.1. Priopćenja

Mjesečno Priopćenje IND-2021-3-1 Indeks obujma industrijske proizvodnje te indeksi zaliha, zaposlenih osoba i proizvodnosti rada u industriji

4.2. Mrežna baza podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u rubrici Podaci: PC Axis baza podataka https://web.dzs.hr/PXWeb/Menu.aspx?px_language=hr&px_type=PX&px_db=Industrija, STS baza podataka: <https://stsbaza.dzs.hr/>

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13.).

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Opis metodologije i izvora podataka nalazi se na kraju svakog Priopćenja i Statističkog izvješća: mjesečno Priopćenje IND-2021-3-1 Indeks obujma industrijske proizvodnje te indeksi zaliha, zaposlenih osoba i proizvodnosti rada u industriji te godišnje Statističko izvješće Kratkoročni pokazatelji industrije – proizvodnja, proizvođačke cijene i promet industrije. Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku nalaze se i metodologije objavljene u Narodnim novinama: Statistički standardi za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (IND-1/KPS/M), uključujući Nomenklaturu industrijskih proizvoda za mjesečno istraživanje industrije, NIPUM 2021.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Od 1998.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest 288 (siječanj 1998. – prosinac 2021.)

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Glavne revizije planiraju se svakih pet godina s promjenom referentne godine s obzirom na promjenu Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD-a).

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Podaci u ovom istraživanju prikazuju se na mjesečnoj bazi u relativnom obliku (indeksi), dok se u ostalim istraživanjima (strukturne poslovne statistike) prikazuju na godišnjoj razini u apsolutnom obliku (zaposlene osobe) i u godišnjem PRODCOM istraživanju kao apsolutni podaci za industrijsku proizvodnju.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Prikupljanje podataka temelji se na mrežnom (on-line) istraživanju i u skladu s time troškovi su minimalni.

6.2. Opterećenje

Opterećenje izvještajnih jedinica uvelike je smanjeno prelaskom na mrežno (on-line) istraživanje i ispunjavanjem elektroničkog obrasca u kojem su glavna obilježja (naziv izvještajne jedinice, šifre proizvoda i mjerne jedinice) unaprijed ispunjena.